

POSUDEK VEDOUCÍHO KVALIFIKAČNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní bakalářské zkoušce.

DIPLOMANT: ŘÍHOVÁ Eliška**Obor: Režie-dramaturgie ALD****VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE: MgA. Mgr. Marta Ljubková**

Předkládanou absolventskou práci Elišky Říhové „Divadelní prvky v katolické liturgii“ chápu jako výzkumný předvoj budoucí umělecké tvorby, který ostatně Eliška v závěru také naznačuje.

Eliška se rozhodla pro téma, v němž spojuje několik faktorů: jak svůj osobní vztah k víře, tak téma performativity v rámci církevního obřadu. Její práce má tak velmi široký potenciál směrem k rituálu i směrem k diváctví (a potažmo směrem k tvorbě). Protože se jedná o první krok ve zkoumání, zaměřila se Eliška primárně na analýzu římsko-katolické mše v českém prostředí. Hluboký zájem o téma dokládá pečlivá práce se sekundární literaturou, jež je základním opěrným bodem úvodních dvou kapitol. V té první se věnuje vývoji eucharistické liturgie od počátků až do II. vatikánského koncilu, v té druhé se pak zabývá strukturou mše z hlediska teologie. Jedná se o důkladnou heuristickou práci, v níž jde zejména o detailní popis a sumarizaci toho, jakým vývojem římsko-katolický ritus prošel v průběhu staletí; ve druhé zmíněné kapitole pak se jedná o popis struktury samotné mše, v níž se Eliška zabývá jejími jednotlivými fázemi. Náznaky performativních rysů se v jejím textu objevují spíše výjimečně - dominují pak kapitole třetí, v níž se naplno projevuje Eliščin zájem o „divadelnost“ mše, a hlavně o otázku diváctví, jeho podob a vůbec možné realizace. V této kapitole se pak Eliška zabývá jako způsoby komunikace během mše, tak také - a zde je divadelní terminologie nejmarkantnější - prostroru, zainteresovaných osob, pohybů, gest, práce se slovy atd. Jednotlivé oddíly této kapitoly by mohly být stejně tak dobře popisem „normálního“ divadelního představení.

Četba poslední kapitoly přináší alespoň povšechnou představu o tom, čím mohla být, kdyby nebylo karantény, jež Elišce znemožnila zrealizovat projekt situovaný do církevního prostoru a intervenující do tradičního rituálu. Zde Eliška naznačuje, jakými cestami se ubírají její úvahy o přípravě budoucí inscenace, k níž sbírala teoretický materiál a který se bude muset nutně vyrovnávat s otázkami, jež naznačil její průzkum historického vývoje ve vztahu k performativitě, divadelnosti, diváctví, participaci atd. Podrobná historická část nás ujišťuje o Eliščině zaujatosti, erudici, poctivosti, zároveň

ve čtenáři bezpochyby otevírá řadu otázek vzhledem k dalšími směřování projektu, ve vztahu nejen k ideovému, ale i ryze praktickému uchopení tématu. Oddíl, který označuje jako „Jednotlivé nápady pro koncept performance v prostoru kostela Nejsvětějšího Salvátora v Praze“, je spíše návrhem, náčrtem budoucích možností a cest: jejich rozvíjení a případná realizace už bohužel zůstává mimo rámec této bakalářské práce, což je sice škoda, ale zároveň je to příslib do budoucna.

Eliška v textu nezastírá, že řada otázek zůstává otevřená, nevyřešená, netvrdí to však s alibismem, nýbrž s pokorou, která snad znamená touhu tázat se a hledat dál i za cenu, že odpověď nebude jednoznačná. Eliška ke svému tématu přistoupila nejen s historiografickou přesností, ale i s živostí umělkyně, proto se z její DP nestalo suché pojednání (a ani to by nemuselo nutně vadit), nýbrž námět k živé diskusi a hlavně k zapálenému uměleckému zkoumání.

Vzhledem k tomu, že - myslím - podobně poctivě jako ke své umělecké tvorbě přistoupila i ke psaní svého absolventského textu, doufám, že na této cestě bude stejně odhodlaně postupovat vpřed, ať už směr vede kamkoliv.

Kvalifikační diplomovou práci k obhajobě doporučuji.

Datum: 13.6. 2020

.....
p o d p i s

